

INNOWACJA PEDAGOGICZNA Z JĘZYKA POLSKIEGO

1. Tytuł innowacji: „Polski poza zeszytem – badamy język, którym żyjemy”.

2. Autor innowacji: mgr Monika Nowak

3. Czas trwania: grudzień 2026 r. – czerwiec 2027 r.

4. Uczniowie objęci innowacją: klasa 7b.

5. Cel innowacji.

Celem innowacji jest rozwijanie świadomości językowej uczniów poprzez obserwowanie, dokumentowanie i analizowanie współczesnej polszczyzny funkcjonującej poza szkołą – w internecie, mediach, reklamach, rozmowach codziennych i przestrzeni publicznej. Uczniowie będą poznawać język jako zjawisko żywe i dynamiczne, które nieustannie się zmienia. Nauczą się dostrzegać i analizować neologizmy, zapożyczenia, skróty, nowe znaczenia wyrazów, modne wyrażenia i konstrukcje językowe, a także różnice w sposobach komunikowania się poszczególnych pokoleń.

6. Opis przebiegu innowacji.

Uczniowie wcielą się w rolę „Łowców języka”. Ich zadaniem będzie wyszukiwanie autentycznych przykładów współczesnej polszczyzny poza szkołą, dokumentowanie ich oraz poddawanie analizie językowej.

Podstawą działań będzie schemat:

ZNAJDŹ → ZAPISZ → ZBADAJ → PRZYNIEŚ → OMÓW → ZAKLASYFIKUJ

Uczniowie będą wyszukiwać interesujące przykłady m.in. w:

- internecie i mediach społecznościowych,
- reklamach i materiałach promocyjnych,
- prasie i mediach, * filmach, serialach i podcastach,
- komunikatorach i codziennych rozmowach,
- przestrzeni publicznej – na szyldach, plakatach, ulotkach itp.

Każdy znaleziony przykład zostanie udokumentowany w „Karcie Łowcy Języka”, w której uczeń określi m.in.:

- znalezione słowo, wyrażenie lub konstrukcję;
- źródło i miejsce występowania;
- znaczenie i kontekst użycia;
- pochodzenie wyrazu, jeśli można je ustalić;
- sposób utworzenia lub przekształcenia;
- sytuację komunikacyjną;

- odbiorcę wypowiedzi;
- poprawność językową i adekwatność użycia;
- kategorię zjawiska językowego, np. neologizm, zapożyczenie, skrót, nowe znaczenie, język reklamy, język internetu, slang, frazeologizm.

Podczas lekcji uczniowie będą prezentować wybrane przykłady, wspólnie je analizować, porównywać oraz klasyfikować. Będą również zastanawiać się, dlaczego dane słowo lub konstrukcja pojawiła się w języku, czemu służy i czy ma szansę na trwałe wejście do polszczyzny. W ramach innowacji stosowane będą metody aktywizujące, obserwacja językowa, analiza materiałów autentycznych, dyskusja, praca badawcza, praca z różnymi źródłami oraz praca indywidualna i grupowa.

7. Przewidywane efekty i osiągnięcia.

W wyniku realizacji innowacji uczeń:

- dostrzega, że język polski jest żywym i zmieniającym się systemem;
- potrafi samodzielnie wyszukiwać autentyczne przykłady współczesnej polszczyzny;
- rozpoznaje i klasyfikuje neologizmy, zapożyczenia, skróty oraz nowe znaczenia wyrazów;
- analizuje słowa i wypowiedzi pod względem znaczenia, pochodzenia i budowy;
- potrafi określić sytuację komunikacyjną i dostosowanie języka do odbiorcy;
- rozwija umiejętność oceny poprawności i stosowności wypowiedzi;
- świadomie i krytycznie korzysta z różnych źródeł informacji;
- dostrzega różnice między językiem różnych pokoleń oraz specyfikę języka internetu i reklamy;
- rozwija umiejętność obserwacji, argumentowania, prezentowania własnych spostrzeżeń i wyciągania wniosków;
- buduje przekonanie, że język polski można poznawać i badać również poza szkolną ławką.

8. Korzyści:

- rozwój kompetencji językowych, komunikacyjnych, cyfrowych i badawczych oraz większa świadomość sposobu funkcjonowania współczesnej polszczyzny;
- możliwość wykorzystania autentycznych, aktualnych materiałów językowych i wzbogacenia tradycyjnych lekcji języka polskiego o elementy obserwacji i samodzielnego badania języka;
- rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, kształtowanie świadomych użytkowników języka oraz łączenie edukacji polonistycznej z codziennym doświadczeniem młodzieży.